

АНАЛІЗ КРЕДИТНОГО ПОРТФЕЛЯ КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ

©2018 КРУК О. М.

УДК 336.71

Крук О. М. Аналіз кредитного портфеля комерційного банку

Метою статті є проведення аналізу кредитного портфеля комерційного банку та розробка рекомендацій щодо підвищення ефективності управління ним. Визначено місце та роль кредитних операцій у структурі активів комерційного банку. Розглянуто особливості аналізу кредитного портфеля комерційного банку. Проведено аналіз кредитної активності ПАТ КБ «ПриватБанк» у динаміці. Визначено, що показник кредитної активності, який показує частку кредитних вкладень у загальних активах банку, знижується через значні відрахування в резерви банку. Проаналізовано склад і структуру кредитного портфеля ПАТ КБ «ПриватБанк» за період 2015–2017 рр. за різними економічними ознаками: у розрізі суб'єктів кредитування (за видами позичальників), концентрації клієнтського портфеля за галузями економіки та напрямками комерційної діяльності. Запропоновано заходи щодо підвищення ефективності управління кредитним портфелем банку та поліпшення якості його структури.

Ключові слова: комерційний банк, кредитна діяльність, кредитний портфель, кредитні вкладення, кредитна активність.

Табл.: 4. **Бібл.:** 11.

Крук Олена Миколаївна – кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів, банківської справи та підприємництва, Донбаська державна машинобудівна академія (вул. Академічна, 72, м. Краматорськ, Донецька обл., 84313, Україна)

E-mail: lk21061496@gmail.com

УДК 336.71

Крук Е. Н. Анализ кредитного портфеля коммерческого банка

Целью статьи является проведение анализа кредитного портфеля коммерческого банка и разработка рекомендаций по повышению эффективности управления им. Определено место и роль кредитных операций в структуре активов коммерческого банка. Рассмотрены особенности анализа кредитного портфеля коммерческого банка. Проведен анализ кредитной активности ПАО КБ «ПриватБанк» в динамике. Определено, что показатель кредитной активности, который показывает долю кредитных вложений в общих активах банка, снижается из-за значительных отчислений в резервы банка. Проанализированы состав и структура кредитного портфеля ПАО КБ «ПриватБанк» за период 2015–2017 гг. по разным экономическим признакам: в разрезе субъектов кредитования (по видам заемщиков), концентрации клиентского портфеля по отраслям экономики и направлениям коммерческой деятельности. Предложены мероприятия по повышению эффективности управления кредитным портфелем банка и улучшению качества его структуры.

Ключевые слова: коммерческий банк, кредитная деятельность, кредитный портфель, кредитные вложения, кредитная активность.

Табл.: 4. **Библ.:** 11.

Крук Елена Николаевна – кандидат экономических наук, доцент кафедры финансов, банковского дела и предпринимательства, Донбасская государственная машиностроительная академия (ул. Академическая, 72, г. Краматорск, Донецкая обл., 84313, Украина)

E-mail: lk21061496@gmail.com

UDC 336.71

Kruk O. M. Analyzing the Credit Portfolio of Commercial Bank

The article is aimed at analyzing the credit portfolio of commercial bank and developing recommendations to improve its management efficiency. The place and role of credit operations in the structure of commercial bank assets is determined. Features of analysis of credit portfolio of commercial bank are considered. The analysis of credit activity of the PJSC CB «PrivatBank» in dynamics is carried out. It is determined that the indicator of credit activity, which shows the share of credit investments in the bank's total assets, is reduced in view of significant deductions to the bank reserves. The composition and structure of credit portfolio of the PJSC CB «PrivatBank» for the period of 2015 – 2017 is analyzed according to different economic characteristics: in the context of customers of crediting (by types of borrowers), concentration of the clients' portfolio by branches of economy and directions of commercial activity. Measures to increase efficiency of the bank's credit portfolio management and to improve the quality of its structure are proposed.

Keywords: commercial bank, credit activity, credit portfolio, credit investments, credit activity.

Tbl.: 4. **Bibl.:** 11.

Kruk Olena M. – PhD (Economics), Associate Professor of the Department of Finance, Banking and Entrepreneurship, Donbass State Academy of Machine Building (72 Akademichna Str., Kramatorsk, Donetsk region, 84313, Ukraine)
E-mail: lk21061496@gmail.com

Одним із основних моментів реалізації кредитної політики комерційного банку є формування кредитного портфеля. Ефективне формування кредитного портфеля є основоположним моментом у діяльності комерційного банку, який дозволяє більш чітко та обґрунтовано визначити тактику і стратегію його розвитку, можливості кредитування клієнтів і розвитку ділової активності на ринку. Від структури та якості кредитного портфеля значною мірою залежить стійкість, надійність банку, його репутація та фінансові результати.

Управлінню кредитним портфелем комерційного банку, питанням щодо його формування та моніторингу присвятили свої наукові праці такі вітчизняні вчені, як А. М. Герасимович, О. В. Васюрєнко, Ю. В. Бу-

гель, В. Ю. Подчєсова, І. Є. Семенча, А. А. Ткачова, В. І. Грушко, Т. В. Іваненко, А. В. Сердюк, О. В. Симоненко, Н. К. Жукова, Н. В. Зражевська, О. В. Молдавська, А. В. Демиденко, Т. І. Андрушків, Т. Ю. Коритько та ін. [1–10].

Проте, віддаючи належне значному внеску вчених у цьому напрямку, слід відмити, що питання аналізу кредитного портфеля комерційного банку та вдосконалення управління кредитним портфелем у сучасних умовах нестабільності залишаються дискусійними та недостатньо опрацьованими. Саме тому вирішення проблем, які пов'язані з формуванням ефективного кредитного портфеля в існуючих умовах ринку, особливо в даний час, вимагають докладного дослідження та глибокого аналізу.

Метою статті є проведення аналізу кредитного портфеля ПАТ КБ «ПриватБанк» і розробка рекомендацій щодо підвищення ефективності управління ним. Ефективність кредитної діяльності обумовлена якістю сформованого кредитного портфеля.

Відповідно до загальної концепції та з метою забезпечення ефективної кредитної діяльності банки розробляють внутрішню кредитну політику, яка поєднує стратегічні та тактичні рішення у сфері кредитування з урахуванням стану ринку банківських операцій та послуг, рівня конкуренції та власних можливостей.

Для визначення типу кредитної стратегії використовують показник кредитної активності, який показує частку кредитних вкладень у загальних активах банку. Проаналізуємо зміни коефіцієнта кредитної активності ПАТ КБ «ПриватБанк» за період 2015–2017 рр. (табл. 1).

Таблиця 1

Кредитна активність ПАТ КБ «ПриватБанк» за період 2015–2017 рр.

Показник	Рік		
	2015	2016	2017
Кредитні вкладення, млн грн	189314	43583	38335
Загальні активи, млн грн	258611	205183	254805
Кредитна активність, %	73,20	21,24	15,04

Джерело: складено за [11].

Дані табл. 1 свідчать, що обсяг кредитних операцій у період з 2015 по 2017 рр. зменшився майже у 5 разів через значні відрахування в резерви банку. Така тенденція при практично незмінному обсязі загальних активів банку призвела до того, що показник кредитної активності знизився із 73,20% до 15,04%. У 2015 р. кредитна діяльність банку мала помірну стратегію в галузі кредитування, але за період 2016–2017 рр. стався перехід до пасивної кредитної стратегії.

Дотримання положень кредитної політики та орієнтирів кредитної стратегії дозволяє банку сформулювати такий кредитний портфель, який сприяє досягненню цілей банківської діяльності: отримання прибутку, контролю за управлінням ризиками, дотримання законодавства в банківській сфері.

Саме тому найважливішим елементом кредитної політики банку є управління його кредитним портфелем. Серед факторів, що впливають на формування ефективного кредитного портфеля банку, виділяють потребу основних клієнтів обраного сектора економіки в позикових коштах, наявність гарантій та забезпечення для своєчасного та повного повернення наданих кредитів.

Для ефективного управління кредитним портфелем банку необхідно проводити його аналіз за

різними кількісними та якісними характеристиками. Кількісний аналіз полягає у вивченні складу та структури кредитного портфеля в динаміці за різними економічними ознаками. Даний аналіз дозволяє банкам виявити тенденції розвитку та бажаніші сфери кредитних вкладень.

Аналіз кредитного портфеля ПАТ КБ «ПриватБанк», представлений кредитами в розрізі суб'єктів кредитування (табл. 2), показав суттєві зміни в його структурі та тенденції розвитку кредитування фізичних осіб і підприємств малого та середнього бізнесу. Банк залучає нових клієнтів до програм карткового, споживчого та іпотечного кредитування населення. Кредити, що управляються як окремий портфель, включають непрацюючі кредити, які були видані до 19 грудня 2016 р., тобто до переходу банку в державну власність. У 2017 р. обсяг таких кредитів склав 186,6 млрд грн, що на 5,56 млрд грн менше, ніж у 2016 р. (191,14 млрд грн). Комерційний банк визнав резерв під знецінення за цими кредитами у 2016 р. у розмірі 169,15 млрд грн, а у 2017 р. – 181,89 млрд грн. Таким чином, кредитний портфель ПАТ КБ «ПриватБанк» у 2017 р. після вирахування резервів зменшився на 5,25 млрд грн, або на 12,04% – до 38,34 млрд грн.

Структурування кредитного портфеля за видами позичальника та вивчення зміни кожної зі статей у розрізі суб'єктів кредитування дозволяє оцінити ступінь диверсифікованості кредитного портфеля.

Структура кредитного портфеля ПАТ КБ «ПриватБанк» у розрізі суб'єктів кредитування (за видом позичальника) за період 2015–2017 рр. має значні відмінності, які були викликані виділенням у структурі кредитного портфеля комерційного банку непрацюючих кредитів. У 2015 р. комерційний банк був орієнтований на кредитування корпоративних позичальників, що показує частка кредитів юридичним особам у сукупному кредитному портфелі ПАТ КБ «ПриватБанк» (табл. 3), яка має величину 0,84 (84,46%). Тобто обсяг кредитів, наданих юридичним особам, майже у 6 разів більше, ніж фізичним.

За період 2016–2017 рр. непрацюючі кредити юридичним особам, що управляються як окремий портфель, складають 83,86% та 78,24% відповідно. Питома вага кредитів, наданих фізичним особам, у кредитному портфелі комерційного банку збільшилася до 18,41% у 2017 р., що на 4,73 в. п. більше, ніж у 2016 р., коли їх частка дорівнювала 13,68%. Таким чином, можна відмітити, що комерційний банк акцентує свою увагу на ринку кредитування фізичних осіб, що показує й абсолютне значення обсягів кредитів населенню.

Аналіз концентрації клієнтського портфеля ПАТ КБ «ПриватБанк» за галузями економіки та напрямками комерційної діяльності дозволив визначити галузеву диверсифікації та зміни у структурі його кредитного портфеля (табл. 4).

**Динаміка кредитного портфеля ПАТ КБ «ПриватБанк» за період 2015–2017 рр.
у розрізі суб'єктів кредитування, млн грн**

Показник	Рік			Відхилення 2016 р. до 2015 р.	Відхилення 2017 р. до 2016 р.
	2015	2016	2017		
Кредити, що управляються як окремий портфель	–	191139	185575	+191139	-5564
Кредити юридичним особам	183864	2639	3479	-181225	+840
Кредити фізичним особам – кредитні картки	20884	19749	30354	-1135	+10605
Кредити фізичним особам – іпотечні кредити	8099	9045	9130	+946	+85
Кредити фізичним особам – кредити на придбання автомобіля	261	264	264	+3	–
Кредити фізичним особам – споживчі кредити	88	1069	3144	+981	+2075
Кредити фізичним особам – інші кредити	1648	1054	769	-594	-285
Кредити підприємствам малого та середнього бізнесу (МСП)	2252	2494	3952	+242	+1458
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом від фізичних осіб	264	164	197	-100	+33
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом від юридичних осіб	329	307	317	-22	+10
Резерв на знецінення кредитів	(28375)	(184341)	(198846)	-155966	-14505
Усього кредитів	189314	43583	38335	-145731	-5248

Джерело: складено за [11].

Таблиця 3

**Структурний аналіз кредитного портфеля банку ПАТ КБ «ПриватБанк» за період 2015–2017 рр.
за видами позичальників**

Види позичальників	Рік					
	2015		2016		2017	
	Млн грн	%	Млн грн	%	Млн грн	%
Непрацюючі кредити, надані юридичним особам	–	–	191139	83,86	185575	78,24
Юридичні особи	183864	84,46	2639	1,16	3479	1,47
Фізичні особи	30980	14,23	31181	13,68	43661	18,41
Підприємства малого та середнього бізнесу	2252	1,03	2494	1,09	3952	1,67
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом від фізичних осіб	264	0,12	164	0,07	197	0,08
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом від юридичних осіб	329	0,15	307	0,13	317	0,13
Усього кредитів та авансів клієнтам, загальна сума	217689	100,00	227924	100,00	237181	100,00

Джерело: складено за [11].

Структура кредитного портфеля ПАТ КБ «ПриватБанк» за період 2015–2017 рр. за галузями економіки та напрямками комерційної діяльності

Показник	Рік					
	2015		2016		2017	
	Млн грн	%	Млн грн	%	Млн грн	%
Кредити, що управляються як окремий портфель	–	–	191139	83,86	185575	78,24
Торгівля нафтопродуктами	40645	18,67	–	–	–	–
Кредити фізичним особам	31244	14,35	31345	13,75	43859	18,49
Виробництво та торгівля феросплавами	32508	14,93	–	–	–	–
Сільське господарство, сільськогосподарське машинобудування та харчова промисловість	29502	13,55	601	0,26	1053	0,44
Промислове виробництво та хімічна промисловість	27757	12,75	521	0,23	559	0,24
Комерційна діяльність, фінансові операції та торгівля цінними паперами	17627	8,10	1178	0,52	1372	0,58
Авіаперевезення	14136	6,49	–	–	–	–
Гірськолижний курорт, туризм і футбольні клуби	8329	3,83	–	–	–	–
Будівництво нерухомості	7809	3,59	–	–	–	–
Підприємства малого та середнього бізнесу (МСП)	2252	1,03	2494	1,09	3952	1,67
Інше	5880	2,70	646	0,28	811	0,34
Усього кредитів та авансів клієнтам	217689	100,00	227924	100,00	237181	100,00

Джерело: складено за [11].

Так, у 2015 р. основна частка кредитних ресурсів була вкладена в торгівлю нафтопродуктами (18,67%), виробництво та торгівлю феросплавами (14,93%), сільське господарство, сільськогосподарське машинобудування та харчову промисловість (13,55%), промислове виробництво та хімічну промисловість (12,75%), кредити фізичним особам (14,35%). За період 2016–2017 рр. існуючий клієнтський портфель був скоректований, у результаті чого найбільшу питому вагу складають непрацюючі кредити, що управляються як окремий портфель.

Таким чином, за підсумками проведення аналізу кредитного портфеля комерційного банку та дослідження отриманих результатів можна оцінити місце комерційного банку на ринку позикових капіталів, а саме:

- ✦ визначити акценти його кредитної діяльності в роздрібному або оптовому кредитному бізнесі (за рахунок оцінки динаміки показника частки кредитів юридичних і фізичних осіб у сукупному кредитному портфелі);
- ✦ у цілому визначити значимість кредитної діяльності для комерційного банку, що аналізується (за показником кредитної активності, тобто частки кредитного портфеля в активах банку).

Використовувати при аналізі тільки абсолютні показники недостатньо, оскільки це може призвести

до суб'єктивного трактування його результатів та помилкових висновків.

Так, найбільший обсяг тих чи інших видів кредитів свідчить лише про експансивний характер діяльності комерційного банку на ринку позикових капіталів. А про кредитну спеціалізацію банку можна судити тільки за часткою кредитного портфеля в сукупних активах (чим вище частка, тим більше спеціалізованим у сфері певного сектора кредитування є банк).

У процесі кредитної діяльності комерційний банк визначає пріоритети при формуванні кредитного портфеля, розглядаючи його диверсифікацію з позицій визначення оптимальної кредитної політики.

Визначення пріоритетів формування кредитного портфеля комерційного банку полягає у виявленні тих галузей, які мають більш низький рівень ризику порівняно із середнім та в яких банк може отримати більш високу дохідність по кредитуванню і фінансуванню. Процес визначення пріоритетних галузей також сприяє визначенню комерційним банком галузей з неприпустимо високим рівнем ризику, в які слід обмежувати обсяги кредитування.

Управління кредитним портфелем передбачає наявність певних цілей при формуванні кредитного портфеля та спрямовано на забезпечення ефективного їх досягнення. Головною метою управління кредитним портфелем комерційного банку є досягнення ним оптимального стану – формування оптимального кредитного портфеля, який реалізує оптимальну

комбінацію таких якісних показників, як ризик і дохідність.

Комерційним банкам з метою підвищення ефективності управління кредитним портфелем банку та поліпшення якості його структури необхідно забезпечити проведення комплексу таких заходів:

- ✦ формування кредитного портфеля відповідно до обраної стратегії кредитування, яка періодично коригується з урахуванням ринкової ситуації та задовольняє оптимальним показникам кредитного ризику, ліквідності та дохідності;
- ✦ проведення підбору та підготовки кваліфікованого персоналу, який буде виконувати ідентифікацію потенційних клієнтів і аналіз перспектив їх кредитування;
- ✦ проведення постійного моніторингу кредитних активів задля виявлення проблемних кредитів та своєчасного прийняття рішення щодо збереження або припинення кредитних відносин;
- ✦ регулярне проведення аналізу ретроспективного та поточного стану кредитного портфеля для своєчасного інформування керівництва про відхилення від стратегії кредитування та формування об'єктивної управлінської інформації, яка забезпечить належні умови щодо прийняття обґрунтованих управлінських рішень;
- ✦ регулювання концентрації кредитів і визначення цільових показників кредитування задля забезпечення стійкого фінансового стану комерційного банку.

Отже, запропоновані заходи щодо вдосконалення управління кредитним портфелем комерційного банку в загальному вигляді передбачають: оптимізацію кредитного портфеля, а також розробку заходів щодо зниження ризиків кредитного портфеля та ризиків конкретного позичальника.

ВИСНОВКИ

Сьогодні кредитний портфель виступає певним критерієм, що дозволяє судити про якість кредитної політики банку та прогнозувати результат кредитної діяльності звітного періоду. Основною метою проведення аналізу кредитного портфеля комерційного банку є оцінка концентрації кредитних вкладень і розробка шляхів формування збалансованого кредитного портфеля. Отже, проблема ефективності управління кредитним портфелем і формування його оптимальної структури є головною і постійною функцією, яку повинні виконувати фахівці комерційного банку. ■

ЛІТЕРАТУРА

1. Сердюк Л. В., Симоненко О. В. Аналіз кредитного портфеля банків України та Харківського регіону. *Молодий вчений*. 2015. № 1.16. С. 57–61.

2. Бугель Ю. Напрями удосконалення сучасних методів управління банківським кредитним портфелем. *Галицький економічний вісник*. 2010. № 2.27. С. 157–163.

3. Васюренко О. В., Подчесова В. Ю. Інструментарій аналізу в системі кредитного ризик-менеджменту : монографія. Київ : УБС НБУ, 2010. 191 с.

4. Герасимович А. М. Аналіз банківської діяльності : підручник. Київ : КНЕУ, 2012. 599 с.

5. Грушко В., Іваненко Т. Оптимізація структури кредитного портфеля комерційного банку. *Вісник Національного банку України*. 2014. № 2. С. 28–32.

6. Жукова Н. К., Зражевська Н. В. Сучасний стан та проблеми управління кредитним портфелем комерційних банків. *Економічний часопис – XXI*. 2013. № 1-2. С. 70–72.

7. Семенча І. Є., Ткачова А. А. Управління кредитним портфелем банку в сучасних економічних умовах в Україні: проблеми та шляхи їх подолання. *Ефективна економіка*. 2014. № 6. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3117>

8. Молдавська О. В., Демиденко А. В. Статистична оцінка якості кредитної діяльності банків України. *Проблеми економіки*. 2013. № 3. С. 282–288.

9. Андрушків Т. Проблеми управління кредитним портфелем банків України та шляхи їх подолання. *Економічний аналіз*. 2012. Вип. 11. Ч. 1. С. 299–302.

10. Коритько Т. Ю., Мареева Е. В. Сущность, последствия и пути регулирования финансового кризиса в банковской сфере. Донецьк : ДонУЕП. 2010. № 2. С. 30–37.

11. Фінансова звітність Публічного Акціонерного Товариства КБ «ПриватБанк» // Офіційний сайт ПАТ КБ «ПриватБанк». URL: <https://privatbank.ua/about/finansovaja-otchetnost>

REFERENCES

Andrushkiv, T. "Problemy upravlinnia kredytnym portfelem bankiv Ukrainy ta shliakhy yikh podolannia" [Problems of managing the credit portfolio of Ukrainian banks and ways to overcome them]. *Ekonomicnyi analiz*, vol. 1, no. 11 (2012): 299-302.

Buhel, Yu. "Napriamy udoskonalennia suchasnykh metodiv upravlinnia bankivskym kredytnym portfelem" [Areas of improvement of modern methods of management of a bank loan portfolio]. *Halytskyi ekonomichnyi visnyk*, no. 2.27 (2010): 157-163.

"Finanova zvitnist Publichnoho Aktsionerного Товариства КБ «PryvatBank»" [Financial Statements of the Public Joint-Stock Company KB "PrivatBank"]. Ofitsiynyi sait PAT KB «PryvatBank». <https://privatbank.ua/about/finansovaja-otchetnost>

Herasymovych, A. M. *Analiz bankivskoi diialnosti* [Banking analysis]. Kyiv: KNEU, 2012.

Hrushko, V., and Ivanenko, T. "Optymizatsiia struktury kredytnoho portfelia komertsiihoho banku" [Optimization of the structure of the loan portfolio of a commercial bank]. *Visnyk Natsionalnoho banku Ukrainy*, no. 2 (2014): 28-32.

Koritko, T. Yu., and Mareyeva, Ye. V. *Sushchnost, posledstviya i puti regulirovaniya finansovogo krizisa v bankovskoy sfere* [The essence, consequences and ways of regulating the financial crisis in the banking sector]. Donetsk: DonUEP, 2010.

Moldavska, O. V., and Demydenko, A. V. "Statystychna otsinka yakosti kredytnoi diialnosti bankiv Ukrainy" [Statistical assessment of the quality of lending activities of Ukrainian banks]. *Problemy ekonomiky*, no. 3 (2013): 282-288.

Semencha, I. Ye., and Tkachova, A. A. "Upravlinnia kredytnym portfelem banku v suchasnykh ekonomichnykh umovakh v Ukraini: problemy ta shliakhy yikh podolannia" [Managing the Bank's Credit Portfolio in Modern Economic Conditions in Ukraine: Problems and Ways to Overcome them]. *Efektynna ekonomika*. 2014. <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3117>

Serdiuk, L. V., and Symonenko, O. V. "Analiz kredytnoho portfelia bankiv Ukrainy ta Kharkivskoho rehionu" [Analysis of the loan portfolio of Ukrainian banks and the Kharkiv region]. *Molodyi vchenyi*, no. 1.16 (2015): 57-61.

Vasiurenko, O. V., and Podchesova, V. Yu. *Instrumentarii analizu v systemi kredytnoho ryzyk-menedzhmentu* [Instrumentation Analysis in the Credit Risk Management System]. Kyiv: UBS NBU, 2010.

Zhukova, N. K., and Zrazhevska, N. V. "Suchasnyi stan ta problemy upravlinnia kredytnym portfelem komertsiinykh bankiv" [Current state and problems of management of the credit portfolio of commercial banks]. *Ekonomichnyi chasopys* – XXI, no. 1-2 (2013): 70-72.

УДК 336.7

СУЧАСНИЙ СТАН ДОВІРИ ДО ФІНАНСОВОГО СЕКТОРА: МІЖНАРОДНИЙ ТА ВІТЧИЗНЯНИЙ ОГЛЯД*

©2018 БУРЯК А. В., КРИВИЧ Я. М., СЕРДЕЧНА В. В.

УДК 336.7

Буряк А. В., Кривич Я. М., Сердечна В. В. Сучасний стан довіри до фінансового сектора: міжнародний та вітчизняний огляд

Метою статті є ознайомлення з існуючими підходами до вимірювання довіри та здійснення аналітичного огляду стану довіри до фінансового сектора країн світу. Серед запропонованих до ознайомлення підходів вимірювання довіри представлені як зарубіжні, так і вітчизняні індикатори виміру довіри. У статті здійснено аналітичний огляд стану довіри до фінансового сектора у світі та стану довіри до банків в окремих країнах світу. Також розглянуто рівень довіри серед населення в розрізі вікової ознаки та за ознакою фінансової грамотності. Рівень довіри визначається на основі світових досліджень – Edelman Trust Barometer, World Values Survey (WVS), Statista та вітчизняних досліджень, проведених Київським міжнародним інститутом соціології (КМІС) та Інститутом соціології Національної Академії наук України (Інститут соціології НАНУ).

Ключові слова: рівень довіри, фінансовий сектор, довіра до банків.

Рис.: 4. **Табл.:** 4. **Бібл.:** 11.

Буряк Анна Володимирівна – кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів, банківської справи і страхування, Навчально-науковий інститут бізнес-технологій «УАБС» Сумського державного університету (вул. Петропавлівська, 57, Суми, 40030, Україна) **E-mail:** a.buriak@uabs.sumdu.edu.ua

Кривич Яна Миколаївна – кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів, банківської справи і страхування, Навчально-науковий інститут бізнес-технологій «УАБС» Сумського державного університету (вул. Петропавлівська, 57, Суми, 40030, Україна) **E-mail:** y.kryvyuch@uabs.sumdu.edu.ua

Сердечна Вікторія Вячеславівна – магістрант, Навчально-науковий інститут бізнес-технологій «УАБС» Сумського державного університету (вул. Петропавлівська, 57, Суми, 40030, Україна) **E-mail:** vikki.serdechna96@gmail.com

УДК 336.7

Буряк А. В., Кривич Я. М., Сердечна В. В. Современное состояние доверия к финансовому сектору: международный и отечественный обзор

Целью статьи является ознакомление с существующими подходами измерения доверия и осуществления аналитического обзора состояния доверия к финансовому сектору стран мира. Среди предложенных к ознакомлению подходов измерения доверия представлены как зарубежные, так и отечественные индикаторы измерения доверия. В статье осуществлен аналитический обзор состояния доверия к финансовому сектору в мире и состояния доверия к банкам в отдельных странах мира. Также рассмотрен уровень доверия среди населения в разрезе возрастного признака и по признаку финансовой грамотности. Уровень доверия определяется на основе мировых исследований – Edelman Trust Barometer, World Values Survey (WVS), Statista и отечественных исследований, проведенных Киевским международным институтом социологии (КМІС) и Институтом социологии Национальной Академии наук Украины (Институт социологии НАНУ).

Ключевые слова: уровень доверия, финансовый сектор, доверие к банкам.

Рис.: 4. **Табл.:** 4. **Библ.:** 11.

Буряк Анна Владимировна – кандидат экономических наук, доцент кафедры финансов, банковского дела и страхования, Учебно-научный институт бизнес-технологий «УАБД» Сумского государственного университета (ул. Петропавловская, 57, Сумы, 40030, Украина) **E-mail:** a.buriak@uabs.sumdu.edu.ua

Кривич Яна Николаевна – кандидат экономических наук, доцент кафедры финансов, банковского дела и страхования, Учебно-научный институт бизнес-технологий «УАБД» Сумского государственного университета (ул. Петропавловская, 57, Сумы, 40030, Украина) **E-mail:** y.kryvyuch@uabs.sumdu.edu.ua

Сердечная Виктория Вячеславовна – магістрант, Учебно-научный институт бизнес-технологий «УАБД» Сумского государственного университета (ул. Петропавловская, 57, Сумы, 40030, Украина) **E-mail:** vikki.serdechna96@gmail.com

UDC 336.7

Buriak A. V., Kryvyuch Ya. M., Serdechna V. V. The Current Status of Trust in the Financial Sector: International and National Review

The article is aimed at exploring the existing approaches to measurement of trust and carrying out an analytical review of trust in the financial sector of the world countries. Among the available to exploring approaches to trust measurement are both foreign and national indicators of trust measurement. The article provides an analytical review of the status of trust in the financial sector world-wide and the status of trust in banks in individual world countries. The level of trust among the population is also considered in terms of attributes of age and of financial literacy. The level of trust is determined on the basis of world studies, such as Edelman Trust Barometer, World Values Survey (WVS), Statista and national researches carried out by the Kyiv International Institute of Sociology (KMIS) and the Institute of Sociology of the National Academy of Sciences of Ukraine (Institute of Sociology NANU).

Keywords: level of trust, financial sector, trust to banks.

Fig.: 4. **Tbl.:** 4. **Bibl.:** 11.

Buriak Anna V. – PhD (Economics), Associate Professor of the Department of Finance, Banking and Insurance, Scientific-Educational Institute of Business Technologies «UAB» of Sumy State University (57 Petropavlivska Str., Sumy, 40030, Ukraine) **E-mail:** a.buriak@uabs.sumdu.edu.ua

Kryvyuch Yana M. – PhD (Economics), Associate Professor of the Department of Finance, Banking and Insurance, Scientific-Educational Institute of Business Technologies «UAB» of Sumy State University (57 Petropavlivska Str., Sumy, 40030, Ukraine) **E-mail:** y.kryvyuch@uabs.sumdu.edu.ua

Serdechna Viktoriia V. – Graduate Student, Scientific-Educational Institute of Business Technologies «UAB» of Sumy State University (57 Petropavlivska Str., Sumy, 40030, Ukraine) **E-mail:** vikki.serdechna96@gmail.com

* Статтю підготовлено в рамках виконання науково-дослідної роботи молодих науковців на тему «Економіко-математичне моделювання механізму відновлення суспільної довіри до фінансового сектора: запорука економічної безпеки України» (номер державної реєстрації 0117U003924).